

UZASADNIENIE

Powódka M. G. wytoczyła przeciwko pozwanemu (...) z siedzibą w H. powództwo o zapłatę kwoty 22.200 euro wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 9 maja 2012 roku od kwoty 11.500 euro, od dnia 10 maja 2012 roku od kwoty 10.700 euro.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że z pozwanym łączyły ją stałe stosunki gospodarcze, w ramach których strony zawierały umowy o świadczenie usług spedycyjnych i innych usług transportowych. Przewozy odbywały się na podstawie międzynarodowych listów przewozowych CMR, a pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do prawidłowości świadczonych przez powódkę usług. Powódka podniosła, że pozwany od maja 2012 roku nie uiszczył na jej rzecz należnego jej wynagrodzenia z tytułu wykonanych usług spedycyjnych i transportowych szczegółowo opisanych w treści pozwu. Powódka bezskutecznie wzywała pozwanego do uregulowania należności, które wynosiły łącznie kwotę 568.851 złotych. Powódka wskazała także, że z uwagi na problemy finansowe i konieczność poniesienia kosztów sądowych związanych z dochodzeniem należnego jej roszczenia ograniczyła żądanie niniejszego pozwu do kwoty 22.200 euro, stanowiących równowartość 91.908 złotych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że dochodzona przez powódkę kwota 22.200 euro jak i dalsza kwota wskazana w jego uzasadnieniu jako łączna kwota świadczenia w wysokości 138.070,57 euro, stanowiąca równowartość kwoty 568.850,75 złotych, są nienależne. Całość wskazanej przez powódkę kwoty roszczenia wynikającej z wystawionych przez powódkę faktur w kwocie 138.070,57 euro została już uiszczona na jej rzecz, co potwierdza pokwitowanie odbioru tej kwoty przez powódkę. Wobec zapłaty przez pozwaną całości należności wskazanej przez powódkę niezasadnym pozostaje żądanie powódki w zakresie kwoty dochodzonej pozvem, a która to należność stanowi część uregulowanych już wobec niej zobowiązań.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. G. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. G. z siedzibą w S., w ramach której świadczy usługi transportowe.

Bezsporne

W 2012 roku powódka nawiązała współpracę z pozwanym (...) z siedzibą w H., prowadzącym działalność w zakresie handlu paliwem na terenie Polski. Do podjęcia współpracy, polegającej na wykonywaniu przez powódkę usługi przewozu doszło z inicjatywy pozwanego, któremu polecono firmę transportowa powódki. W imieniu powódki rozmowy prowadził na początku pracownik powódki W. D., a w imieniu pozwanego prezes zarządu - A. S.. W trakcie współpracy powódka uzgodniła telefonicznie z reprezentantem pozwanego A. S., że pozwany udzieli powódce kredytu kupieckiego w postaci możliwości tankowania przez powódkę do jej samochodów paliwa pozwanego. Strony uzgodniły, że regulowanie wzajemnych należności tj. wynagrodzenia za przewóz i należności za wydane powódce paliwo nastąpi w drodze kompensaty. Powódka pobierała paliwo za pośrednictwem podmiotów współpracujących z pozwanym tj. A. i G.. Za pobrane przez powódkę paliwo firmy (...) rozliczały się z pozwanym. Wskutek konfliktu pomiędzy powódką a firmą (...) związanego z zarzutem kradzieży paliwa w lipcu 2012 r. współpraca stron została zakończona.

Dowód:

- przesłuchanie reprezentanta pozwanego A. S. k. 345 -349

Pozwany zlecił powódce w ramach prowadzonej przez strony współpracy przewóz oleju napędowego:

- na podstawie zlecenia spedycyjnego z dnia 28 kwietnia 2012 roku – autami w liczbie 5 sztuk,
- na podstawie zlecenia spedycyjnego z dnia 3 maja 2012 roku – autami w liczbie 7 sztuk,

Bezsporne, a nadto

- zlecenie spedycyjne z dnia 28 kwietnia 2012 roku, k. 8
- zlecenie spedycyjne z dnia 3 maja 2012 roku, k. 25

Powódka w ramach prowadzonej z pozwanym współpracy wykonała na jego zlecenie usługi przewozu paliwa zgodnie ze zleceniami pozwanego.

Bezsporne, a nadto

- listy przewozowe k. 10, 13, 16, 19,22, 28, 30,33
- dowody ważenia k. 11, 14,17, 20, 23,32,
- dowody badania jakości paliwa k. 12, 15, 18, 21,24, 29,31,34

Z tytułu wykonanych usług przewozu powódka wystawiła pozwanemu w dniu 7 maja 2012 roku Fakturę Vat nr (...) z terminem płatności na dzień na kwotę 11.500 euro oraz w dniu 8 maja 2012 roku Fakturę Vat nr (...) na kwotę 10.700 euro, z terminem płatności na dzień 9 maja 2012 roku. Powódka oznaczyła na fakturach, że zapłata za należności z nich wynikające nastąpi w formie przelewu. Pozwany nie kwestionował wystawionych przez powódkę faktur.

Bezsporne, a nadto:

- Faktura Vat nr (...) z 7 maja 2012 roku, k. 9
- faktura Vat nr (...) z 8 maja 2012 roku k. 16

Należności wynikające z powyższych faktur zostały przez strony rozliczone w formie kompensaty z przysługującymi pozwanemu należnościami za paliwo, które tankowano do samochodów powódki.

Dowód:

- przesłuchanie reprezentanta pozwanego A. S. k. k. 345 -349

Powódka sporządziła w dniu 30 lipca 2012 roku wezwanie do zapłaty domagając się od pozwanego zapłaty kwoty 138.070,57 euro w terminie do dnia 15 sierpnia 2012 roku. Powyższe wezwanie powódka przesłała pozwanemu w dniu 1 sierpnia 2012 roku.

W odpowiedzi na wezwanie pozwany zwrócił się do powódki o wystawienie potwierdzenia zapłaty przez pozwanego należności z tytułu wykonanych na jego rzecz przez powódkę usług związanych z przewozem paliwa. W odpowiedzi powódka sporządziła i przesłała na adres pozwanego pokwitowanie, w którym oświadczyła, że otrzymała kwotę 138.070,57 euro z tytułu faktur wystawionych przez nią na rzecz pozwanego. Podpis pod pokwitowaniem odbioru kwoty 138.070,57 Euro został nakreślony przez powódkę M. G..

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 30 lipca 2012 roku wraz z dowodami nadania i potwierdzeniem odbioru k. 35-40

- pokwitowanie odbioru k. 166
- opinia pisemna biegłego sądowego M. M. k. 279 - 289
- opinia pisemna biegłego sądowego grafologa J. T. k. 212-216
- ustne wyjaśnienie opinii biegłego sądowego grafologa J. T. e k. 237 - 240

W dniu 8 października powódka sporządziła kolejne wezwanie do zapłaty domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 138.070,57 euro i przesłała je na adres pozwanego.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 30 lipca 2012 roku wraz z dowodami nadania i potwierdzeniem odbioru k. 35-40
- pismo powódki z 8 października 2012 roku, wraz z dowodem nadania k. 41- 43

Pozwany nie odpowiedział na kierowane do niego przez powódkę wezwania do zapłaty, uznając, że wystawione przez powódkę pokwitowanie zapłaty ostatecznie kończy kwestie wzajemnych rozliczeń z tytułu wykonanych przez powódkę na rzecz pozwanego usług.

Dowód:

- przesłuchanie reprezentanta pozwanego A. S. k. 345 -349

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną roszczenia powódki stanowią przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską w 1962 r., (opublikowanej w załączniku do Dziennika Ustaw z 14.09.1962 r., nr 49,poz.238). Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 tej Konwencji stosuje się ją do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca mieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony tj. zleceń spedycyjnych wystawionych przez pozwanego, listów przewozowych, dowodów ważenia i badania paliwa oraz wezwań do zapłaty kierowanych do pozwanego wraz z dowodami nadania, a przede wszystkim pokwitowania bez daty dotyczącego przyjęcia przez powódkę zapłaty za usługi przewozu wykonane na rzecz pozwanego w ramach łączącej strony współpracy gospodarczej. Należy podkreślić, że dokumenty te poza pokwitowaniem przedłożonym przez pozwanego wraz z odpowiedzią na pozew, nie były kwestionowane przez strony co do ich autentyczności. Podstawą ustaleń faktycznych były zeznania reprezentanta pozwanego oraz opinie biegłych. Nieprzydatna dla rozstrzygnięcia sprawy okazała się opinia biegłej B. M., której celem było ustalenie czasu powstania dokumentu pokwitowania. Biegła stwierdziła bowiem, że wobec upływu ponad 12 miesięcy od czasu sporządzenia dokumentu nie jest możliwe dokonanie ustaleń w tym zakresie .

W toku niniejszego postępowania nie kwestionowano faktu, że strony łączyła umowa, w oparciu o którą pozwany zlecał powódce przewóz paliwa. Niesporne było również, że powódka wykonała na rzecz pozwanego usługi transportowe zgodnie ze zleceniem pozwanego. Spór sprowadzał się jedynie do kwestii związanych z rozliczeniem należności powódki przysługującej jej od pozwanego tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi. Powódka zakwestionowała bowiem autentyczność podpisu złożonego pod pokwitowaniem przyjęcia kwoty 138.070,57 euro, jakie złożył pozwany

wraz z odpowiedzią na pozew na okoliczność uregulowania przez niego należności przysługującej powódce tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi przewozu.

Zgodnie z treścią art. 253 k.p.c. jeżeli strona zaprzecza prawdziwość dokumenty prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Z powyższego przepisu wynika, że na powódce, jako stronie zaprzeczającej prawdziwości dokumentu prywatnego ciążył obowiązek wykazania, że podpis złożony pod pokwitowaniem przedłożonym przez pozwanego, do niej nie należy. Powódka taką inicjatywę dowodową podjęła zgłaszając wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa. Przeprowadzony na wniosek powódki dowód z opinii biegłego doprowadził jednak do wniosków sprzecznych z tymi, które były postulowane przez powódkę. Obaj biegli sądowi powołani w sprawie, tj. J. T. oraz M. M. stwierdzili, że podpis złożony pod pokwitowaniem odbioru wynagrodzenia został złożony przez powódkę. Należy podkreślić, że obie opinie złożone w niniejszej sprawie różnią się jedynie w zakresie stopnia stanowczości wywiedzionych wniosków. Biegły sądowy J. T. jednoznacznie stwierdził, że podpis pod pokwitowaniem został złożony przez powódkę. Natomiast biegła M. M. stwierdziła, że podpis pod pokwitowaniem najprawdopodobniej został złożony przez powódkę. Tak sformułowany wniosek opinii przez biegłą M. M. pozostaje bez wpływu na ustalenia dotyczące autentyczności podpisu powódki; powódka tylko wtedy podważyłaby prawdziwość pokwitowania, gdyby biegli wykluczyli fakt złożenia podpisu przez powódkę. Biegli, zważywszy wnioski wynikające z wykonanych przez nich opinii, takiej okoliczności nie stwierdzili. Przeciwnie, zgodnie uznali, że podpis należy do powódki. W związku z tym stwierdzić należało, że powódka nie podźwignęła ciężaru dowodowego w zakresie obowiązku wykazania, że złożone oświadczenie o przyjęciu kwoty 138.070,57 euro od niej nie pochodzi.

W ocenie Sądu Okręgowego opinie biegłych sądowych J. T. i M. M. sporządzone w niniejszej sprawie Sądu są przekonujące, odpowiadają określonej przez Sąd tezie dowodowej, są jasne i pełne, a wnioski w nich zawarte zostały logicznie uzasadnione, stanowiąc konsekwentne zwieńczenie przedstawionych w opiniach procesów rozumowania. Zauważyć również należy, że zastrzeżenia zgłoszone przez stronę powodową do pisemnej opinii J. T. były przedmiotem ustnego wyjaśnienia przez tego biegłego, a następnie stały się podstawą powołania dowodu z opinii biegłego M. M.. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd nie znajdując podstaw do ich zakwestionowania, wywiedzione z nich wniosku przyjął czyniąc je częścią swoich ustaleń faktycznych.

W tej sytuacji Sąd przyjął, że na pokwitowaniu przedłożonym przez pozwanego powódka złożyła swój podpis. Wprawdzie z zeznań reprezentanta strony pozwanej A. S. wynika, że faktycznie kwota wskazana w treści pokwitowania podpisanego przez powódkę nie została przez niego przekazana powódce w gotówce, niemniej, na taką kwotę strony dokonały rozliczenia w drodze kompensaty.

Należy zauważyć, że odnośnie rozliczenia stron Sąd dysponował jedynie wersją wydarzeń przedstawioną przez reprezentanta pozwanego i przyjął ją, z braku dowodów przeciwnych, za wiarygodną. Powódka, co należy podkreślić, nie przedstawiła żadnego ciągu zdarzeń, który tłumaczyłby i uzasadniał, w jaki sposób doszło do złożenia przez nią podpisu pod pokwitowaniem, który to fakt został wykazany w toku postępowania.

Sam fakt, że nie doszło do przyjęcia przez powódkę gotówki w wysokości 138.070,57 euro, nie oznacza, że dokument w postaci pokwitowania jest pozbawiony znaczenia. W świetle zeznań reprezentanta pozwanego oraz dokumentu pokwitowania należy przyjąć, że w istocie należności powódki z tytułu należnego jej wynagrodzenia za usługi przewozu wykonane na zlecenie pozwanego zostały, w wysokości wynikającej z pokwitowania, rozliczone w drodze kompensaty z wzajemnymi wierzytelnościami pozwanego z tytułu sprzedanego paliwa. Zaprzeczenie temu faktowi przez powódkę, bez przytoczenia twierdzeń uzasadniających sposób, w jaki doszło do złożenia przez nią podpisu pod pokwitowaniem, nie dawało podstaw do poczynienia jakichkolwiek innych ustaleń faktycznych. Zeznania powódki uznano tym samym za niewiarygodne. Zauważyć jednak trzeba, że nie zaprzeczyła ona współpracy z firmą (...), jak i prowadzeniu sporu z firmą (...) dotyczącego sprzedanego paliwa.

Nie zmienia wniosków wyprowadzonych przez Sąd okoliczność, że na fakturach nie wskazano kompensaty jako sposobu zapłaty, a jedynie przelew. Zauważyć trzeba, wydawanie powódce paliwa odbywało się za pośrednictwem

innych podmiotów tj. firm (...); za paliwo to nie były wystawiane przez pozwanego faktury na rzecz powódki. Sporządzanie księgowego dokumentu kompensaty wzajemnych wierzytelności nie wchodziło w takiej sytuacji w rachubę. Zeznania reprezentanta pozwanego świadczą o tym, że w istocie w całym ciągu zdarzeń brały udział podmioty trzecie i że pomiędzy stronami istniały także innego rodzaju rozliczenia, niż te, które zostały wskazane w toku procesu. Niezależnie od tego jednak, jakie faktycznie były zobowiązania stron z innych tytułów, w pokwitowaniu złożonym przez pozwanego strony uznały, że roszczenia powódki na kwotę 138.070,57 euro zostały rozliczone.

Za przyjęciem takiego stanowiska przemawia także fakt, że powódka przez kilka miesięcy współpracy trwającej od kwietnia do lipca 2012 roku świadczyła usługi transportowe na rzecz pozwanego nie otrzymując zapłaty za kolejne przewozy. Niewiarygodne jest, by mimo narastającego - do kwoty 138.070,57 euro – zadłużenia przedsiębiorca nie tylko nie podejmował kroków w celu uzyskania zapłaty, ale doprowadzał do zaciągania dalszych zobowiązań.

Z przytoczonych wyżej względów powództwo jako niezasadne zostało przez Sąd oddalone.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 k.p.c. Wobec oddalenia powództwa w całości Sąd obciążył powoda, jako stronę przegrywającą postępowanie obowiązkiem zwrotu kosztów poniesionych przez stronę pozwaną, na które składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, którego wysokość ustalono w oparciu o § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.